

దుష్టసంకల్పములను అరికట్టుకోవడమే నిజమైన

మానవతా విలువ

ఆధ్యాపకులారా! విద్యార్థినులారా!

ఈ ప్రపంచమునందు మానవుని సంకల్పములయొక్క తత్త్వమును విశాలమైన హృదయముతో మనము విచారించినప్పుడు జీవితము శాంతి, సంతోషములను అనుభవిస్తుంది. దానిని గుర్తించుకొనక ప్రవర్తించిన అనేక కష్టములకు, నష్టములకు గురికావలసి వస్తుంది. సంకల్పములను సక్రమమైన మార్గమునందు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు మానవునియందున్న సమస్త శక్తులను సద్వినియోగపరచుకొనుటకు అవకాశము వుంటుంది. సంకల్పములు విరుద్ధమైన మార్గములు అవలంబించినప్పుడు కొన్ని విధములైన కష్టములు, నష్టములు, దుఃఖములు మనము ఎదుర్కొనవలసి వస్తుంది. మనము ప్రతి సంకల్పాన్ని విచారణ సల్పి దుష్టసంకల్పములను నిర్మూలించడానికి కొంత ప్రయత్నము చేయవలసి వస్తుంది. చేప ప్రవాహమునకు ఎదురీది ప్రమాదమునుండి తప్పించుకోవడానికి ప్రయత్నము చేస్తుంది. అదే విధముగా ప్రతికూల సంకల్పములకు విరుద్ధముగా మనము దృఢమైన వైఖరి అవలంబించినప్పుడే ప్రమాదమునకు గురికాకుండా ప్రశాంతమైన జీవితాన్ని అనుభవించవచ్చు.

మన సంకల్పములను సరియైనవిగా తీర్చిదిద్దుకున్నప్పుడే జీవితము సార్థకమవుతుంది

సంకల్పములకు ఆధారము మన జీవితమే! మానవుని జీవితమంతయు సంకల్పములమయమే! జీవితమేకాదు, ఈ జగత్తంతయు సంకల్పములమయమే! 'సంకల్పవికల్పాత్మకం మనః' అన్నారు. మనసుయొక్క ప్రభావమే మనిషిపైన, ప్రపంచముపైన ప్రసరిస్తుంది. మనసునందున్న సంకల్పముల (మంచివిగాని, చెడ్డవిగాని) ప్రతిబింబములు మన ముఖముపైననే తాండవమాడుతూ వుంటాయి. క్రోధము, ద్వేషము,

అసూయ, అహంకారము, డంబము యిత్యాది దుర్గుణముల ప్రభావము మానవుని ముఖముపై పుండ్లవలే కనిపిస్తూ వుంటుంది. సహనము, సానుభూతి, ప్రేమ, దయ, కరుణ యిత్యాది గుణములు వుండినప్పుడు అటువంటి వానియొక్క ముఖము ప్రశాంతమై, ప్రకాశవంతమై ఆకర్షణీయముగా వుంటుంది. కనుక, మంచి చెడ్డలన్నియు సూక్ష్మస్వరూపమైన మనసునుండి, స్థూలమైన ముఖముపై ప్రతిబింబిస్తూ వుంటాయి. మన ముఖము ఒక గ్రామఫోను ప్లేటువంటిది. గ్రామఫోను ప్లేటు చూస్తే మనకు అందు నిక్షిప్తమైయున్న పదములు యేమాత్రము కనుపించవు, వినిపించును. అదే విధముగనే మన హృదయమునందు చేరిన మంచి, చెడ్డ సంకల్పములు గ్రామఫోను ప్లేటులో వినిపించినట్లుగా మన ముఖమునందు కనుపిస్తుంటాయి. కనుక, మన సంకల్పములను సక్రమమైనవిగా పెంచుకున్నప్పుడే మన జీవితము సార్థకమగుటకు అవకాశము వుంటుంది.

సంకల్పములు ఉద్భవించిన వెంటనే విజ్ఞాన, విచక్షణలతో వాటి మంచి, చెడులను విచారించాలి

సంకల్పములు అనేకరకములుగా మనలో ఆవిర్భవిస్తూ వుంటాయి. కానీ వీనిని నిత్యానిత్యవిషయ పరిశీలనచేతను, విజ్ఞాన విచక్షణలచేతను విచారణసలిపి ఏది నా భవిష్యత్తుకు ఉత్తమమైనది, ఏది నా గౌరవ మర్యాదలను కాపాడేటువంటిది, ఏది మానవత్వాన్ని నిలిపేది అని విచారణ సల్పి అనుకూలమైన సంకల్పములనే మనము అభివృద్ధి పరచుకోవాలి. ప్రతికూలమైన సంకల్పములను ప్రతిహతము చెయ్యాలి అనగా తరిమికొట్టాలి. వాటిని దూరము చేసుకోవాలి తగిన కృషి చెయ్యాలి. ఈ విధముగా కాకుండా మనము సంకల్పాలను గోప్యముగా దాచుకోవాలి ప్రయత్నించినప్పుడు అవి మనలను మరింత ప్రమాదకరమైన స్థాయికి గొనిపోతాయి. ప్రతి సంకల్పాన్ని హతము చెయ్యటమో లేక నిర్మూలము చేయటమో లేక వచ్చిన సంకల్పానికి విరుద్ధమైన పవిత్రసంకల్పాన్ని అభివృద్ధి పరచటమో మనము చేయవలసివస్తుంది. మీరు చూచి వుంటారు లేక పుస్తకాలలో చదివి వుంటారు, నిప్పుకోడి అని. నిప్పుకోడి ఎడారి ప్రదేశాలలో

వుంటుంది. ఇది చాలా ఎత్తైనది. దగ్గర దగ్గర పది అడుగుల ఎత్తువరకు వుంటుంది. నిప్పుకోడి వేటాడవచ్చిన వేటకాండ్రనుచూచి తనమూతిని యిసుకలో దూర్చి 'నన్నెవరు చూడలేదులే' అనుకుంటుంది. కాని, వేటకాండ్రువచ్చి ఆ నిప్పుకోడిని హతం చేస్తారు. అదే విధముగనే మనము మనలో వున్న దుష్టసంకల్పములను మూసిపెట్టుకొనుటకు ప్రయత్నము చేస్తే మన ముఖము యీ సంకల్ప స్వరూపాన్ని నిరూపిస్తుంది. తద్వారా కొంత హాని కలగటానికి అవకాశము వుంటుంది. కనుక, సంకల్పాలను మనము మూసిపెట్టుకోకూడదు, ప్రకటించనూకూడదు. సంకల్పాన్ని ప్రకటిస్తే మన గౌరవానికి భంగము కలుగుతుంది. గౌరవము, అగౌరవముగా మారుతుంది. మూసిపెట్టుకుంటే అవి విత్తనములవలే దాగుండి సమయసందర్భాలను పురస్కరించుకొని మొక్కలవలే పైకి వచ్చి ప్రమాదాన్ని కల్పిస్తూవుంటాయి. కనుకనే మనము పైకి ప్రకటించటానికిగాని, మరుగుచేసుకోటానికిగాని యేమాత్రము ప్రయత్నించకూడదు. వాటిని నిర్మూలము గావించాలి. అప్పుడే సంకల్పములయొక్క ప్రభావాన్ని మనము సరైన మార్గములో ఎదుర్కొన్న వారమౌతాము. ఇంతేకాకుండా, యీ సంకల్పములు యెలాంటివంటే ముఖమనే నోటీసు బోర్డుమీద అవి నిరూపితమవుతుంటాయి.

ఎవరైనా విచారంగా వున్నప్పుడు, నీవు చాలా విచారంగా వున్నట్లున్నావే, ఎందుకు యీనాడు యీరకంగా వున్నావు. నీ ముఖము ఒకరకముగా వుందే అని మనమే హెచ్చరిస్తూ వుంటున్నాము. కారణమేమిటి? తనలో వున్న మంచిచెడ్డలు అతని ముఖముపై ప్రతిబింబిస్తూ వుంటాయి. మానవత్వములో వుండిన ప్రధానమైన రహస్యము యేమంటే స్థూలశరీరమునందు మనస్సు సూక్ష్మముగా వుంటుంది. సూక్ష్మస్వరూపమైన మనసును ప్రత్యక్ష స్వరూపంగా మన ముఖము ప్రకటిస్తుంది. ఈ రెండింటియొక్క అవినాభావ సంబంధాన్ని మనము గుర్తించుకోటానికి ప్రయత్నంచేయాలి. మన ముఖము, మన హృదయము రెండూ ఒకే దేహములోని అంగములు. కనుక, మన సంకల్పాలను కొంతవరకు సత్సంకల్పాలుగా అభివృద్ధిపరచుకోటానికి తగిని కృషి చెయ్యాలి. ఆ విధముగా కృషి చేసినప్పుడే మానవ జీవితము శాంతిని అనుభవిస్తుంది. మనలో వచ్చే సంకల్పాలను అరికట్టకుండా పోవటంచేత క్రమక్రమేణా అనారోగ్యానికి గురైపోతున్నాము. ఇంకొక చిన్న

విషయము. మనము ఎవరినో ఒకరిని చెడ్డగా తలుస్తాము. వారు చెడిపోవాలని, మనకంటే ఉన్నతస్థాయికి రాకుండా వుండాలని, వారు third class లో pass కావాలని, తాను 1st class లో pass కావాలని, ఎదుటవారు తనకంటే చాలా ఉన్నతస్థాయిలో వున్నారు అనే అసూయా భావాలు రావచ్చును. ఇతరుల చెడ్డకోరి మనము ఎన్నో దుష్టతలంపులు చేయవచ్చును. మనము సంకల్పించిన దుష్టభావములు యితరులపైన కొంతవరకు మాత్రమే పని చేస్తాయి. వారిని కొంతవరకు చెడపపచ్చును. కానీ, అవే తిరిగి మనకు ఎదురు అస్త్రముగా బయలుదేరి మనలనుకూడా చెడపటానికి పూనుకుంటాయి.

సంకల్పములను నిర్మూలము చేసినప్పుడే జీవితము ప్రశాంతముగా ఉంటుంది

ఒక చిన్న ఉదాహరణ. కౌరవులు ధర్మమూర్తులైన పాండవులపైన కక్షను సాధించటానికి ప్రయత్నించారు. నిరంతరము దుష్టభావములచేత వారిని హింసించటానికి ప్రయత్నించారు. వీరి దుష్టభావములన్నియు పాండవులపైన కొంతవరకు పని చేసినాయి. క్రమక్రమేణా వీరి దుష్టభావములు వీరికే ఎదురు తిరిగి అనేక విధములుగా వీరిని అధః పతనము గావిస్తూవచ్చాయి. కనుక, ఎవ్వరిపైన మనము దుష్టభావములు పెట్టుకోకూడదు. ఎవరినీ తూలనాడటం మంచిదికాదు. అసూయాభావము మరింతచెడ్డది. ఇలాంటి దుష్టభావములు మన హృదయములో చేరకుండా చూచుకోటానికి ప్రయత్నించినప్పుడు మన జీవితము స్వచ్ఛమైనదై, ప్రవిత్రమైనదై, ప్రశాంతతోనిండి, ఆదర్శవంతమైనదిగా అనుభవించుకోవచ్చు. కనుకనే జీవితములో మన సంకల్పములను సరైన రీతిగా అభివృద్ధి పరచుకోటానికి ప్రయత్నించాలి. వస్త్రమంతా దారముల మయమైనట్లుగా జీవితమంతా సంకల్పములమయము. స్వప్నమునందుకూడా సంకల్పములు వుంటుంటాయి. ఎప్పుడు యీ సంకల్పాలు వుండవు? గాఢ సుషుప్తియందు మాత్రమే! అక్కడ దేహమూ వుండదు, మనస్సు వుండదు, ప్రపంచమూ వుండదు, దుఃఖమూ వుండదు. సంకల్పములు మనయందేనాడు నిర్మూలము చేసుకొందుమో ఆనాడే మన జీవితము ప్రశాంతముగా వుంటుంది.

మహనీయుల చరిత్రలు ప్రాపంచిక బంధములకు అతీతమైనవి

మీలో అనేకమందికి తెలుసు తులసీదాసు. ఇతడు ఉత్తరదేశీయుడు. తులసీదాస్ తండ్రిపేరు మీకెవరికైనా తెలుసునా? ఆత్మారామ్ దూబే. తల్లిపేరు తులసి. తులసి, ఆత్మారామ్ దూబే దంపతులకు పుట్టినవాడు తులసీదాసు. తులసీదాసు 1493 వ సంవత్సరము శ్రావణ శుద్ధ సప్తమి రోజు పుట్టాడు. సామాన్యంగా ప్రతి బిడ్డ పుట్టిన తక్షణమే యేడుస్తుంది. దీనికి ఆధ్యాత్మికముగా ఒక అర్థము, వైజ్ఞానికముగా ఒక అర్థము వున్నాయి.

తల్లి గర్భాన నుండి పుట్టిన క్షణంబె

కెప్పుకెప్పున ఏడ్చెదరు నవ్వకుండ

ఏడ్చుటేలకో తెల్చెదిపుడు మీకు

దినదినమును తెలిపెడి తెరగుచూడ

అనగా మన జీవితము చాలా కష్టములతో, నష్టములతో, దుఃఖములతో, విచారములతో కూడినదని మునుందు తెలుస్తుంది. కనుక ముందు రాబోయే దుఃఖములకు, విచారములకు సూచనగా తాను ప్రారంభములోనే యేడుస్తాడని ఒక ఆధ్యాత్మిక పరమైన అర్థము. తల్లి గర్భమునందుండినప్పుడు యీ బిడ్డ దశేంద్రియములందు నీరు నిండివుంటుంది. బిడ్డ నీటితో నిండి వుంటుంది. ఈ బిడ్డ చుట్టూ, లోపల, సర్వత్ర నీరు వుంటుంది. పుట్టిన తక్షణమే ఆ బిడ్డ యేడ్చుటంలో ఒక విధమైన అంతరార్థం వుంది. ఇది భగవత్ సృష్టియొక్క రహస్యము. ముక్కులు, కన్నులు, చెవులు, నోరు యీ అన్నియింద్రియములందు నీరునిండుకోటంచేత, ఏడ్చుటంవల్ల అదంతా clear అయిపోయి ఉచ్చాసనిశ్వాసములు ప్రారంభమవుతాయి. ఆ విధముగా ఏడ్చుని బిడ్డని నర్సులు కాళ్లుపట్టుకొని, తలక్రిందకుపెట్టి చల్లని నీళ్లతో కొడతారు. అప్పుడు ఆబిడ్డ యేడుస్తుంది. ఈ ఏడ్చినప్పుడు సక్రమముగా రక్తము ప్రసరించి ఉచ్చాసనిశ్వాసములు ప్రారంభమై, రక్త ప్రసరణ జరుగుతుంది. అలాకాకపోతే బిడ్డ శరీరము నీలంగా మారిపోతుంది. బయటకు వచ్చిన తక్షణమే ఆ బిడ్డయొక్క ఆరోగ్యానికి, జీవితానికికూడ ప్రమాదము యేర్పడుతుంది. కనుకనే పుట్టిన తక్షణమే యేడ్చుటం ప్రతి బిడ్డకు సహజము. అయితే యీ తులసీదాసు

పుట్టిన తక్షణమే యేడవలేదు. ఏడవకపోవటంచేత అక్కడున్న అమ్మలక్కలు అయ్యోయేమిటో బిడ్డ పుట్టిన తక్షణమే యేడ్చాలి. యీ బిడ్డ ఏడ్చలేదు. ఇది సరైన జననముకాదు. ఏవో దోషాలు వుంటుంటాయి. ఇతడు ఏ దయ్యం బిడ్డనో, పీడబిడ్డనో, పిశాచబిడ్డనో అనుకొని అనేకరకాలుగా మాటలు ప్రారంభించారు. దీనికి తగినట్లుగా ఆనాడు రాత్రి తులసికి తీవ్రమైన జ్వరము పట్టుకుంది. ఇది అలసటవల్ల వచ్చిందేమో అనుకొని ఆడవాళ్లు యేదో అదీయిదీ మందులిచ్చారు కాని నయముకాలేదు. రెండవరోజు మరింత ప్రమాదస్థితికి వచ్చింది. నాల్గవ దినము ఏకాదశినాడు తల్లి మరణించింది.

తులసి మరణించేటప్పటికి యీ బిడ్డను చూసుకునేవారు ఏవరూ లేకపోయారు. అందువల్ల యీ బిడ్డను ప్రక్కయింటిలో ఆమెకు యిచ్చారు. ఆమెను సాకమన్నారు. బిడ్డకు ఐదు సంవత్సరములు వచ్చిన తరువాత ఆమెకూడా మరణించింది. అందువల్ల ఆ గ్రామస్థులు కొంతమంది చేరి అదే గ్రామములోపల రామశైలాశ్రమములో ఆ బాలుని చేర్చారు. ఆ ఆశ్రమ యజమాని నరహరిదాసు. ఈ ఐదు సంవత్సరముల బిడ్డను అతనికి అప్పజెప్పారు. ఆయన యీ బిడ్డను చాలాప్రేమతో పెంచుకొని, ఒక అధ్యాపకుని పెట్టి చదువు చెప్పించటానికి ప్రారంభించాడు. సాయంకాలము అక్కడకు వచ్చే భక్తాదులకు రామాయణాన్ని చెబుతూ వుండటం ఆ ఆశ్రమములోని పద్ధతి. ఆ సమయములో యీ పిల్లవాడు అక్కడకుపోయి కూర్చోని యీ రామకథను చక్కగా వింటూ క్రమక్రమేణా పాడుకుంటూ వుండేవాడు.

ఒకనాడు యీ పిల్లవాడు రూములో సుస్వరముతో రామాయణం చక్కగా పాడుతుంటే బయటినుంచి నరహరిదాసు విని తనలో తాను చాలా ఆనందించాడు. పిల్లలు యేదో పిచ్చి పిచ్చి మాటలు మాట్లాడుకోటం కాలానుగుణ్యముగా జరుగుతుంది. కానీ, యీ పిల్లవాడు అటువంటి మాటలలో యేమాత్రము ప్రవేశించలేదు. నిరంతరము రామ చింతన చేస్తూ, రామునిపై పాటలు పాడుకుంటూ, శ్లోకాలు అల్లుకుంటూ వుండేవాడు. ఆశ్రమములో నరహరిదాసు ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క పని యిచ్చాడు. ఈ పిల్లవానికి 'రాంబోలా' అని పేరు పెట్టాడు. 'నాయనా యీ తులసి మొక్కలకంతా నీరు పోసి జాగ్రత్తగా చూసుకుంటూ వుండు'

అన్నాడు. రాంబోలా ఆ తులసి మొక్కలను ప్రాణసమానముగా చూచుకుంటూవచ్చాడు. నీరు పోయటం, ఎరువు వేయటము, ఎండిపోయిన కొమ్మలు తీసి వేయటము, ఎండిపోయిన ఆకులు తీసి వేయటము, ఆ తులసిని పరిశుద్ధముగా పెట్టటం చేస్తూ వచ్చాడు. చదువుకునే సమయములో చదువుకోటం, మిగతాకాలము వ్యర్థము చేయకుండా ఆ తులసి వనములో సేవ చేస్తూ వచ్చాడు. కాలక్షేపానికి వచ్చే వారంతా యీ పిల్లవాడు చేస్తున్నదంతా చూచి, తులసికి సేవ చేస్తున్నాడని 'తులసీదాసు' అని అతనికి పేరు పెట్టారు. ఇది పెట్టిన పేరు కాదు, ప్రజలనుండి పుట్టిన పేరు. ఈ పేరే ప్రఖ్యాతి గాంచింది. ఈ విధముగా తాను సేవ చేసుకుంటూ, ఒంటరిగా వున్నప్పుడు గురువుగారు చెప్పిన రామాయణ విషయాన్నంతా పాటలుగాను, శ్లోకాలుగాను అల్లుకుంటూ అభివృద్ధిపరచుకున్నాడు. ఈ విధముగా వ్రాసినదే 'రామచరిత మానస'. ఈ విధముగా రామాయణాన్ని చక్కగా పాడుకుంటూ వచ్చాడు. ఇరవైరెండు సంవత్సరములైంది. పిల్లవాడు సద్గుణవంతుడు, సదాచారపరుడు, రూపవంతుడు. అదే గ్రామములో ఒక బీద బ్రాహ్మణుడు వున్నాడు. అతడు నరహరిదాసువద్దకు వచ్చి 'స్వామి! మాకు యేకైక పుత్రిక వుంది. ఆ అమ్మాయినిచ్చి యితనికి పెండ్లిచేయాలని ఆలోచిస్తున్నాము. మీ అభిప్రాయమేమిటి?' అని ప్రశ్నించాడు. 'నాయనా! యిదికూడ చాలా మంచిది. లోకములో దేశకాల పాత్రలననుసరించి కాల కర్మ కారణ కర్తవ్యాలను పురస్కరించుకొని ఆ సమయములో వారికి ఒక బాధ్యత అందించటం మంచిద'ని నరహరిదాసు ఆ అబ్బాయిని విచారించి చెబుతానన్నాడు. రెండవరోజు అబ్బాయి దగ్గరకు వచ్చాడు. 'నాయనా! రాంబోలా! నీకు పెండ్లి చేయాలనుకుంటున్నాను. ఇష్టమేనా' అన్నాడు. ఈ కాలం పిల్లలు 'అబ్బబ్బ, నాకు పెండ్లి వద్దు', అంటారు. నోటితో వద్దంటారు గాని మనసులో యెంతో ఆశగా వుంటుంటారు. ఇది సహజము. ఆనాడు రాంబోలాకూడా 'నాకు పెండ్లి వద్దు స్వామీ! నేను యీ విధముగానే వుంటాను. నా జీవితం తమ సేవలోనే అంకితం కానివ్వండి' అని చెబుతూ వచ్చాడు. నరహరిదాసు కనిపెట్టాడు. 'ఇదేదో వారు నోటితో చెప్పవచ్చును. మనసులో మాత్రం కోరికను అరికట్టుకోలేరు. ఇది కలియుగము. ఈ విధముగా జీవించటానికి సాధ్యముకాద'ని నిర్ణయం చేసుకొని ఆ గ్రామంలో వారికి మాటయిచ్చాడు.

ఒక ముహూర్తాన్ని నిర్ణయం చేశాడు. ఈ రాంబోలా చాలా బాధపడ్డాడు, పాపం! 'నాకు పెండ్లి వద్దు. నేను రామసేవ చేయలేకుండా పోతాను. తులసి సేవ చేయలేకుండా పోతాను. ఈ బాధ్యత నాకెందుకు? నాకు పెండ్లి వద్ద'ని కాళ్లు పట్టుకుని తన గురువును వేడుకున్నాడు. కాని, గురువు వినలేదు. తన బాధ్యతను తాను నేరవేర్చుకున్నాడు.

అంతకుముందు పెండ్లి వద్దన్న రాంబోలా, పెండ్లయిన తక్షణమే క్షణమైనా ఆమెను వదలి వుండేవాడుకాదు. ఈ పెళ్లి హిస్టీరియా ప్రారంభమైపోయింది. ఇది చూచాడు నరహరిదాసు. 'మాయ! యిది భగవంతునియొక్క లీల', అనుకున్నాడు. యువకులు ఈ విధమైన జీవితాలు నడుపుకోటము సహజమే! నాయొక్క బాధ్యతను నేను నెరవేర్చుకున్నా'నని తనలో తాను అనుకున్నాడు. అప్పటినుండి భార్య వంటింట్లోకిపోతే తానుకూడా అక్కడకు వెళ్లి వంటింట్లో కూర్చోటం, బయటకుపోతే బయటకు పోటం, రెండు దేహములు ఒక్క ప్రాణంగా చూసుకుంటూ వస్తున్నాడు యీ రాంబోలా. ఈ విధముగా రెండు సంవత్సరములు అయిపోయింది. ఒకే గ్రామంలో వుండిన యీ బిడ్డను పుట్టినింటికికూడా పంపడు, పాపం! తల్లికేమైనా యిష్టంవుంటే యిక్కడికే వచ్చి చూసి పోవలసిందే! ఒంటరిగా మాట్లాడటానికి వీలులేదు. ఈయన ప్రక్కనే వుండాలి. ఈ విధమైన చర్యలు చూచి భార్యకు చాలా విసుగుపుట్టి పోయింది.

ఒకనాటి రాత్రి ఎవరో దగ్గర బంధువులు మరణించినట్లు వార్త వచ్చింది. అప్పుడే రాంబోలా 'నేను సాయంకాలము 5 గంటలకు పోయి 6 గంటలలోపలే వచ్చేస్తాను' అని చెప్పి పోయినాడు. ఆ అమ్మాయి యిదే సమయమనుకొంది. ఈ గంటలోపల తల్లి గారింటికి పోయి ఒకతూరి తల్లిని, తండ్రిని అందరిని చూచుకొని వస్తానని ఆమె తలుపుకు తాళంవేసి ప్రక్రింటామెకు తాళంచెవి యిచ్చి 'అమ్మా! ఆయన వస్తే తాళంచెవి యివ్వండి, నేను త్వరలోనే వస్తాను. పుట్టింటికి పోయిందని చెప్పండి' అని చెప్పి ఆమె వెళ్లింది. ఇంతలో పెద్ద గాలివాన వచ్చింది. కుంభవర్షము కురుస్తున్నాది. ఆమె రావటానికి వీలులేక పోయింది, పాపం! ఈ వాన నిలిచిన తరువాత పోదాం పోదాం అనుకుంటూ వుంది. ఈ పిచ్చి మనిషి వానలోనే వచ్చేసాడు. అక్కడకు పోయినపని జరిగిందోలేదో వెనుకకు తిరిగి వచ్చి తలుపు

చూస్తే బీగం వేసివుంది. ఎక్కడకు పోయింది అనుకుంటూ వుంటే ప్రక్రింటామె వచ్చి తాళం చెవి యిచ్చింది. పూర్వకాలములో ఏడుగంటలకే భుజించి, దీపాలు తీసి ఎవరికి వారు నిద్రించేవారు. ఆనాడు కరెంటు దీపాలుకాదు. ప్రకృతి అంతా నిద్రిస్తూ వుంది. రాత్రి పదిగంటలకు అత్తగారింటికి పోయి తలుపుకొట్టాడు. పెద్ద కుంభవర్షము. బట్టలంతా తడిసి నీరు కారిపోతున్నాయి. వణికి పోతున్నాడు. అలాంటి పరిస్థితిలో తలుపుకొట్టేటప్పటికి అత్తగారు లేచింది. ఆ అమ్మాయి కనిపెట్టింది. 'ఈ సమయములో యింకెవరు వస్తారు, యీ పిచ్చి మనిషే వచ్చివుంటాడు. నీవు పోవద్దు తల్లీ', అని ఆమె వచ్చి తలుపు తెరచి చూచింది. ఇతనే! ఆమెకు చిరాకుపుట్టిపోయింది. "మలమూత్ర దుర్గంధ రక్త మాంసములతోకూడిన యీ దేహముపై వున్న అభిమానము, మోహము రామునిపై పెట్టకూడదా? నీవు, నీ జన్మకూడా తరించి వుండేవికదా! తుచ్చమైన యీ దేహభ్రాంతితో యిన్ని కష్టాలకు గురైపోతున్నావు. పూర్వము రామచరితాన్ని యెంతో చింతించేవాడవు. రామభజనలు, రామకీర్తనలు పాడేవాడవు. ఈనాడు నా వల్ల రామచరితాన్ని దూరము చేసుకుంటున్నావు. ఛీ!ఛీ! యీ దేహభ్రాంతి, దేహమోహము వుండే దానికంటే రామమోహాన్ని పెంచుకుంటే యెంత నీవు తరించి వుండే వాడవు!" అని కఠినముగా చెప్పింది. ఆమెకు నిద్రాభంగమైంది. ఈ రెండేండ్లనుండి చాలా బాధలు వడిపోయింది. అందువల్ల మనసునుండి మాటలు కఠినముగా వచ్చాయి. ఆ మాటలు తులసీదాసు హృదయానికి ములుకులవలే నాటుకొనిపోయాయి. తక్షణమే ఆ వర్షములోనే వెనుకకు తిరిగి రాత్రికి రాత్రే ప్రయాగ చేరుకున్నాడు. ఆనాటితో భార్యభర్తలకు వియోగము జరిగిపోయింది.

ఈ సూటైన మాటలు తన హృదయానికి నాటుకోవటముచేత మనసు పరివర్తన చెంది రామునివైపు మనసు మారిపోయింది. ఒక్కొక్క సమయములో మనిషియొక్క ప్రభావము, సంకల్పములయొక్క పటుత్వము, వాటియొక్క శక్తి సామర్థ్యములు చాలా కఠినముగా వుంటుంటాయి. ప్రయాగలో తన జీవితము ప్రశాంతముగా వుండదని అక్కడనుండి చిత్రకూట పర్వతానికి చేరాడు. ఆ చిత్రకూట పర్వతము మధ్యప్రదేశ్ కు, ఉత్తరప్రదేశ్ కు మధ్య వుంటుంది. ఈ చిత్రకూట పర్వతముపై రామచింతన చేసుకుంటూ రామ భజన చేసుకుంటూ వున్నాడు.

ఒకనాడు రామ జన్మదినము వచ్చింది. ఆనాడు తాను రామపూజ చేసి రామునికి పరిపూర్ణ శరణాగతి చేసుకోవాలనుకున్నాడు. రాములకు షోడశోపచారములు చేయాలని గంధము తీస్తున్నాడు. ఆ సమయములో ఒక రామచిలుక 'తులసీదాసు! నీవు యేమి చేస్తున్నావు?' అని పలికింది. అటుయిటు తిరిగాడు. క్రింద యిద్దరు పిల్లలున్నారు. 'సరే ఏదో నా భ్రమయే, నాలో వున్న సంకల్పములయొక్క ప్రతిబింబాలే, యీ విధముగా వినుపిస్తున్నాయని, 'నాయనా! మీరెవరు' అన్నాడు. 'మేమూ యీ అడవిలో పశువులు కాయటానికి వచ్చాము. తాతా! యీ గంధము ఎవరికోసము' అన్నారు. 'రామచంద్రునికోసం నాయనా' అన్నాడు. 'మాకు కొంచెం యిస్తావా?' అని అడిగారు, పిల్లలు. 'ఇవ్వటానికి వీలులేదు. ఇది కేవలము రామచంద్రునికి మాత్రమే తీస్తున్నాను' అన్నాడు. అంతలోపల పక్షి మరొక పలుకు పలికింది. 'తులసీదాసు! ఆ పిల్లలు ఎవరనుకున్నావు! రామలక్ష్మణులు. నేను హనుమంతుడను' అని చెప్పి బుట్టున ఎగిరిపోయింది. ఇంతలోపలనే యితను రామలక్ష్మణులూ అని కళ్లుమూసుకున్నాడు. ఆ పిల్లలు అక్కడున్న గంధాన్ని తులసీదాసు నోసటికి రాసారు. వాళ్లుకూడా అంతర్ధానమై పోయారు. అనగా దీనియొక్క అంతర్ధానము యేమంటే "పూర్వము వుండిన అపవిత్రమైన సంకల్పములు, మోహసంకల్పములు, ప్రకృతి సంకల్పములు, ఆదుర్గంధములంతా యీనాటినుండి పోయి సుగంధమైన భావములు నీలో ప్రవేశించుగాక!" అని. రామలక్ష్మణులు తమ అనుగ్రహాన్ని యీ విధముగా అందించారు. అప్పటినుండి రామచరితాన్ని రాసుకుంటూ వచ్చాడు, తులసీదాసు. అతడు మొట్టమొదట వ్రాసినది:

శ్రీరామచంద్ర కృపాళ భజమన హరణ భవభయ దారుణమ్

నవకంజలోచన కంజముఖ కరకంజ పదపంకజారుణమ్

"ఓ రామచంద్రా! నీయొక్క కన్నులు పరిపక్వమైన కమలములయొక్క మొగ్గలవలే వుంటున్నాయి. నీ ముఖము విచ్చిన కమలమువలే వుంటున్నది. నీ చేతులు, పాదములు కమలముయొక్క రేకులుగా వుంటున్నాయి. నీ అందాన్ని చూస్తే యీ లోకాన్ని యేమాత్రము ఆశించముకదా! కోటిమన్మధులైనా నీ కాలిగోటికి సరిరారు, రామా!" అని వర్ణించాడు. ఈ పాటనే ఆనాటికి, నేటికి ఉత్తరప్రదేశములో యే సమావేశములు, ఏ మంగళకార్యములు

జరిగినా ఒక ప్రార్థనగా పాడుకుంటున్నారు.

మనస్సు జగత్తును సృష్టిస్తుంది, జగత్తును మాయను చేస్తుంది

ఆ విధముగా తులసీదాసు అనాటినుండి క్రమేణా ప్రాపంచికమైన సంబంధబాంధవ్యాలకు దూరమైపోయి, భగవంతుని బంధనలో చిక్కుకుని అందలి మాధుర్యమును తాను అనుభవిస్తూవచ్చాడు. మహనీయుల చరిత్రలు యీ విధముగా యిట్టివి, అట్టివి అని వర్ణించుటకు వీలుకానివి. అన్నియు సంకల్పములయొక్క ప్రభావములే! ఈ మనస్సు సంకల్పములయొక్క చేరికనే. ఈ మనస్సు జగత్తును సృష్టిస్తుంది. జగత్తును మాయము చేస్తుంది.

మనస్సుచేత జగము మరి ఉద్భవించును

మనస్సుచేత జగము మాయమౌను

మనస్సుచేత ధర్మార్థకామ మోక్షంబు చెలరేగు

మనస్సుచేత యోగసిద్ధి లభియించు

ఈ యోగ పద్ధతులకుగాని, జగత్ప్రభావమునకుగాని, జగత్సృష్టికిగాని, జగత్తుయొక్క నాశనమునకుగాని, అంతకును మనస్సే కారణము. మనస్సుయొక్క ప్రభావము యీ విధముగా తులసీదాసు వర్ణించి 'మానవునియొక్క జీవితము మనస్సుయొక్క స్వరూపమే!' అన్నాడు. 'మనస్సనగా మాటలయొక్క ప్రభావమే!' అన్నాడు. మాటలు సంకల్పములయొక్క ప్రత్యక్షస్వరూపాలు. ఈ విధముగా చూసుకుంటూపోతే మనస్సే మన మాటలకాధారం. ఒక చిన్న ఉదాహరణము.

మనిషియొక్క ఆనందమునకుగాని, దుఃఖమునకుగాని సంకల్పములే కారణము

ఎవరైనా వచ్చి 'ఏయ్! పిచ్చిమనిషి! నీవు వట్టిమూర్ఖురాలవు, నీవు వికారస్వరూపిణివి' అని అనేకరకాలుగా నిన్ను తిట్టినప్పుడు నీకు ఎంత కోపం వస్తుంది? ఈ కోపానికి మాటలే కారణము. మాటలకు సంకల్పములే కారణము. ఇంకెవరైనా వచ్చి 'అమ్మా! నీవు ధర్మస్వరూపిణివి, నీవు ప్రేమస్వరూపిణివి, చాలా త్యాగస్వరూపిణివి' అని వర్ణించి అనేక

విధములుగా స్తుతి చేసిన యెంతో ఆనందముగా ఉబ్బిపోతావు. దీనికి మాటలే కారణము. మనిషిని ఆనందములో ముంచటానికిగాని, దుఃఖములో ముంచటానికిగాని యీ సత్యంకల్పములు, దుస్సంకల్పములే కారణము. కనుక సంకల్పమయమే మన జీవితము. ఈ సంకల్పములను సరైన రీతిలో మనము వుంచుకున్నప్పుడే శాంతియుత జీవితాన్ని, ఆదర్శజీవితాన్ని అనుభవించగలము.

ఈ వయస్సులో అనేక వికారసంకల్పములు రావచ్చు. ఆహారవిహారములచేత ఆ సంకల్పములు రావచ్చు. నీ స్వప్రయత్నముచేత దానిని అరికట్టుకోటానికి ప్రయత్నించాలి. దుర్గంధము యింటిలో వున్నప్పుడు మనము యేమి చేస్తాము? సుగంధాన్ని అభివృద్ధి పరచుకుంటాము. సాంబ్రాణి పొగవేస్తాము లేదా ఊదొత్తులు పెడతాము. చక్కగా వాసన వచ్చేటట్లు చేస్తాము. అదే రీతిగనే నీ హృదయములోపల కొన్ని విధములైన దుస్సంకల్పములు వస్తే తక్షణమే దానిని యేమాత్రము లెక్కచేయక సత్యంకల్పాన్ని అభివృద్ధి చేయటానికి ప్రయత్నించాలి. వచ్చిన దుష్టసంకల్పాన్ని మనము క్రియారూపములో పెట్టరాదు. అది చాలా పొరపాటు. ఆ విధముగా పెట్టటముచేత మానవుడు చాలా వుద్రేకుడై పిచ్చివానిగా తయారైపోతున్నాడు. ఉద్రేక సమయములో రక్తమంతా వుడుకెక్కిపోతుంది. blood cells కొన్ని puncture అయిపోతాయి. తద్వారా నరముల బలహీనత యేర్పడుతుంది. ఈ నరముల బలహీనతవల్ల అనేక విచారాలు బయలుదేరుతాయి. చిన్నదానికి పెద్దదానికి tensions తద్వారా blood pressure, diabetes వ్యాధులు వస్తాయి. ఈ వ్యాధులు మాత్రమే కాకుండా తలకూడ చెడిపోతుంది. ఒక్కొక్క సమయములో తల లోపలి blood cells పగిలి haemorrhage కూడా వస్తుంది. కనుక, యీ సంకల్పములవల్ల హాని కలుగుతుంది.

చదువుకు, సంస్కారమునకు చాలా తేడా ఉన్నది

కనుక, దుష్టసంకల్పములను మనము సాధ్యమైనంతవరకు అరికట్టుకోటం యిదే నిజమైన human value. ఇదే నిజమైన మానవతావిలువ. దీనినే మనం పెంచుకోటానికి ప్రయత్నంచేసుకోవాలి. దీనితోపాటు మన చదువు సంధ్యలు, ప్రవర్తనలు, సంకల్పానికి

అనుగుణంగా పోయినప్పుడే మన జీవితము ప్రశాంత జీవితముగా వుంటుంది. కేవలము చదివినంతమాత్రమున ఆదర్శజీవితాన్ని అనుభవిస్తామని మనము నమ్మకూడదు. చదువులు చదివినవాళ్లు యెంతమంది లేరు? లోకములో గొప్ప గొప్ప సైంటిస్టులంతా వున్నారు. గొప్ప గొప్ప scholars అంతా వున్నారు. వాల్మీకి, వ్యాసుడువంటి పండితులు, ఋషులు వున్నారు. వారంతా యీ సంకల్పాలను పవిత్రముగా పెట్టుకోటంచేతనే తమ శక్తిని సద్వినియోగము చేసుకుంటూ వచ్చారు. అదే సంకల్పాన్ని దుష్టమార్గములో ప్రవేశపెట్టినప్పుడు విశ్వామిత్రుడు, ధృతరాష్ట్రుడు లోకానికి విరుద్ధమార్గం కల్పిస్తూ వచ్చారు. కనుక ఇది చదువులతో వచ్చేదికాదు. చదువుకు, సంస్కారానికి చాలా తేడా వుంది. నిత్యజీవితములో ప్రయత్నపూర్వకముగా, మన ప్రవర్తనద్వారా సంస్కారములను అభివృద్ధి పరచుకోవలసివస్తుంది. సంస్కారాన్ని అభివృద్ధి పరచుకోటానికిగాని, దానిని క్షీణింపచేసుకోటానికిగాని మనమే కర్తలం. మనమే భోక్తలం. సరైన సంకల్పాలు మనము అభివృద్ధి పరచుకుంటే అదృష్టం మన చేతిలోనే వుంటుంది. అదృష్టం, అదృష్టం అని అదృష్టాన్ని వెదకటానికి ప్రయత్నం చేయకూడదు. అదే విధంగా ఇది నా దురదృష్టం, దురదృష్టం అని జడప్రాయుడవు కాకూడదు. మన సంకల్పాన్ని సరైన మార్గములో పెట్టుకుంటే అదృష్టము, దురదృష్టము మన చేతిలోనే వుంది. మీ దురదృష్టాన్ని తొక్కి వేయవచ్చును. అదృష్టాన్ని పెంచుకోవచ్చును. ఈ రెండును మానవునియొక్క సంకల్పములచేత యేర్పడినవి. కనుక, సంకల్పాలను సరైన సంకల్పాలుగా పెట్టుకోండి. సంకల్పములయొక్క ప్రభావాన్ని మనము క్షణక్షణము విచారణ చెయ్యాలి. ఒక్క సంకల్పము యేదైనా వస్తే తక్షణము నీవు కార్యరూపములోనికి దిగకూడదు. ఇది మంచిదా చెడ్డదా అని యోచన చెయ్యి. 'ఇది నాకు మంచి పేరు తెస్తుందా, చెడ్డ పేరు తెస్తుందా, కీర్తిప్రతిష్ఠలను పోషిస్తుందా, త్రుంచివేస్తుందా? నేను సమాజములో మానవునిగా జీవించటానికి help చేస్తుందా లేక నాకు కీడు చేస్తుందా?', అని యీ విధమైన ప్రశ్నలు వేసుకొని ఛీ! యీ సంకల్పము నాకు అక్కరలేదు అని కొంతకాలము తీసుకోండి. Time is everything. మనము తొందరపడకూడదు. ఎందుకంటే, కీర్తి రావాలంటే క్రమక్రమేణా వస్తుంది. అపకీర్తి కావాలంటే వుప్పెనలా వుట్టిపడిపోతుంది. అపకీర్తి చాలా త్వరగా వస్తుంది. కీర్తి

కావాలంటే నిదానముగా వస్తుంది. కాలాన్ని మనము వ్యర్థము చేయకూడదు. కాలము చాలా ప్రధానమైనది. ఇదికూడా సంకల్పములతో చేరినది. కాలము నీకోసం ఆగదు. నిన్ను అనుసరించదు. నీవే కాలాన్ని అనుసరించాలి. కాలము ఒక అద్దమువంటిది. అందమైన ముఖమైనా, వికారమైన ముఖమైనా నీ ప్రతిబింబమునే అద్దము చూపిస్తుంది. కనుక మనము మంచిచేసి, మంచిని చూచి, మంచిగావుండి మన జీవితాన్ని ఆదర్శవంతముగా యితరులకు అందించాలని నేను ఆశిస్తూ ఆశీర్వాదిస్తూ నా ప్రసంగాన్ని విరమిస్తున్నాను.

ప్రతి మానవునకు కృతజ్ఞత ఉండాలి

ఈ తులసీదాసు విషయము యింకావుంది. ఆ భార్య తన తొందరపాటుకు పశ్చాత్తాపముతో యెట్లా మారిపోయిందో తెలుసునా? భర్తను సక్రమమైన మార్గములో పెట్టినాననే తృప్తి పడిపోయింది. 'అయ్యో కోపంలో నేనిట్లా అనేశాను. ఆయనను సన్యాసిని చేసుకుంటేనే! నేనింక యెట్లావుండేది' అని యీ విధముగా విరక్తి చెందలేదు. 'అతనికి మంచి మార్గము చిక్కింది. అదే నాకు చాలా సంతోషము!' అని భార్యకూడా ఆ తరువాత యెంతో ఆదర్శవంతమైనదిగా తయారైంది.

ఒకానొక సమయములో చిత్రకూట పర్వతముపై రామజన్మదినం పండుగ జరుపుకోవటానికి గ్రామస్థులు అందరు వెళ్లారు. వారితోబాటు తులసీదాసు భార్యకూడా వెళ్లింది, పాపం చూడటానికని. వెళ్లి దూరంగా కూర్చుని వుంది. స్త్రీ పురుషులనే భేదము దేహానికేగాని హృదయానికి లేదు. మంచి మాటలు చెప్పితే స్త్రీ అయినా గురువుగా మారిపోతుంది. వాళ్లను హీనముగా మనము చూడకూడదు. ఈ భావముతో తులసీదాసు భార్యను చూచి అక్కడకు వెళ్లి భార్యకు సాష్టాంగనమస్కారము చేశాడు. 'నీవుపదేశమువల్లనే నేనీ స్థితికి రాగలిగాను. నీవు నాకు మొట్టమొదటి గురువు' అన్నాడు. అప్పుడు భార్యకూడా ఏమిటి నాకు భర్త నమస్కారం చేస్తున్నాడని 'వద్దండి, వద్దండి' అని చెప్పలేదు. 'ఏదో ఒక విధముగా మీరు పవిత్రమార్గములో ప్రవేశించారు. ఇది భగవదేచ్ఛ. అయితే నేను ప్రశాంతముగా వున్నాను. నా చింతన మీరు చేయకండి. మీలో ఒక గొప్పగుణము వున్నది. ఇంత జనంలోకూడ మీరు నన్ను చూచి నేనొక గురువుగా మీకు ఆ మాటలు చెప్పానని ఆ

కృతజ్ఞత మీకుంది. అదే గొప్పతనం' అన్నది.

కనుక, ప్రతి మానవునికి కృతజ్ఞత వుండాలి. ఇంకా యీ విధంగా చెప్పుకుంటూపోతే కొన్ని నెలలు చెప్పవచ్చు యీ తులసీదాసు రామాయణాన్ని. ఏదో చిన్న చిన్న విషయాలు మీకు అవసరమైనవి మాత్రమే చెప్పాను. ఇంకొక తూరి వచ్చినప్పుడు చాలా బాగా సంతోషముగా మాట్లాడిపోతాను.

(తేదీ 8-07-1986న అనంతపురం కళాశాలలో భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి దివ్యోపన్యాసము)

Sri Sathyasai Vachanamam